

Lekcja

Temat: Krajobraz wysokogórski Himalajów.(zapisaćw zeszytcie wraz z punktami). Temat na 2 godziny lekcyjne

1. Położenie najwyższych łańcuchów górskich na Ziemi, w tym Himalajów
2. Warunki klimatyczne w górach
3. Cechy krajobrazu wysokogórskie
4. Formy rzeźby wysokogórskiej
5. Piętrowość roślinna w Himalajach
6. Życie mieszkańców Himalajów
7. Strefy krajobrazowe a piętra roślinne

Po lekcji powinniście:

- wskazać na mapie świata najwyższe góry łańcuchy górskie, w tym Himalaje
- charakteryzować zmienność warunków klimatycznych w Himalajach
- omówić cechy krajobrazu wysokogórskiego
- wymienić formy rzeźby wysokogórskiej
- opisać świat roślin i zwierząt w Himalajach
- charakteryzować piętra roślinności w Himalajach na podstawie ilustracji
- przedstawić życie i zajęcia ludności zamieszkującej Himalaje
- porównać strefy krajobrazowe na Ziemi i piętra roślinności w górach

Pasma górskie występują na wszystkich kontynentach. Wspólną cechą gór jest zmienność pogody. Wraz ze wzrostem wysokości maleje temperatura a opady są większe. Oczywiście inaczej będzie to wyglądało w Tatrach, a inaczej w najwyższych górach świata czyli Himalajach. Nasze góry są znacznie niższe od Himalajów, najwyższy szczyt Polski – Rysy ma 2499 m n.p.m. ,natomiast najwyższa góra świata Mount Everest 8848 m n.p.m. Dlatego też w Himalajach tworzą się lodowce górskie, które zasilają wiele rzek, np. Ganges – święta rzeka Hindusów (Indie). Cechą rzeźby wysokogórskiej są np. turnie, granie, żleby czy

stożki piargowe. Występują one również w Tatrach o czym mówiliśmy na lekcji, ale są znacznie mniej efektywne niż te w Himalajach. Himalaje to nie jedyne góry na świecie, które budzą respekt przed himalaistami. Do wysokich gór zaliczymy również Karakorum, Andy, Kordyliery czy Alpy. Każde pasmo górskie ma swój najwyższy szczyt. Na świecie mamy 14 szczytów, które przekraczają 8000m n. p. m. 10 z nich znajduje się w Himalajach a 4 w Karakorum. Najwyższe szczyty świata określane są mianem korony Ziemi. Drugim na świecie człowiekiem, który zdobył wszystkie ośmiotysięczniki był Polak Jerzy Kukuczka.

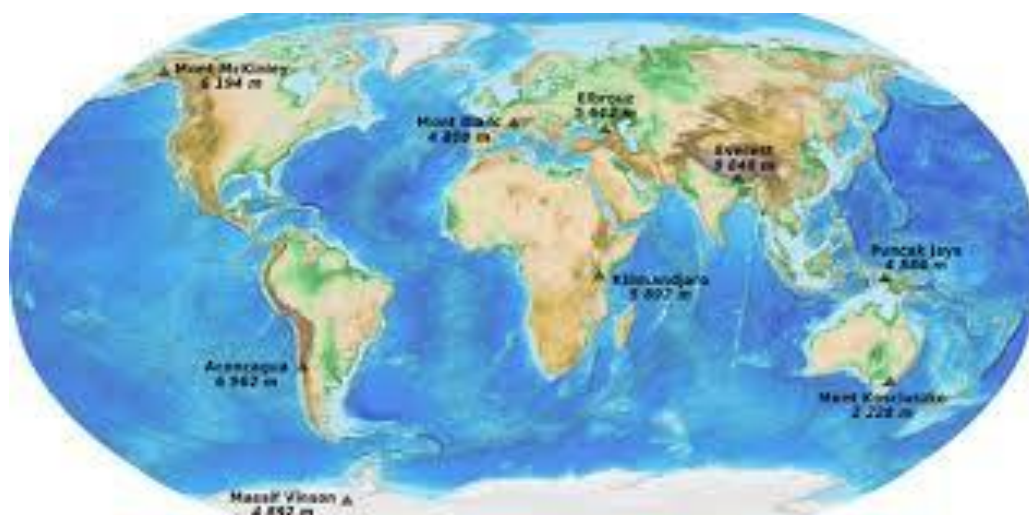
Przy każdej omawianej strefie krajobrazowej pojawia się świat roślin i zwierząt. W zależności od warunków przyrodniczych jest on bardzo bogaty (np. strefa równikowa) lub ubogi (np. pustynie gorące, lodowe). U podnóża tych najwyższych gór będziemy mieć wiecznie zielone lasy, ale wraz ze wzrostem wysokości maleje temperatura. Dlatego w najwyższych partiach będą występowały przede wszystkim ptaki np. ułary. Na górskich łąkach jaki, irbisy a w wiecznie zielonych lasach tygrysy . Nie wszyscy ludzie byliby w stanie przeżyć na tak dużych wysokościach. Himalaiści często kilka miesięcy muszą się zaaklimatyzować żeby zdobywać ośmiotysięczniki. Z tym problemu nie mają Szerpowie. Żyją na wysokości przekraczającej 5000 n.p.m. Zajmują się hodowlą i uprawą roli. Największe jednak zyski mają z turystyki a dokładnie z funkcji tragarzy i przewodników górskich. Na stronie **152 – 153** w podręczniku przedstawiona jest piętrowość roślinna w Himalajach od bogactwa flory i fauny po ubogie, ekstremalne do życia najwyższe szczyty.

Notatka do zeszytu :

Himalaje są położone w południowej Azji. Na ich obszarze wznosi się najwyższy szczyt świata – Mount Everest (8848 m n.p.m.). W Himalajach wyróżnia się sześć pięter roślinności: piętro wiecznie zielonych lasów, piętro lasów liściastych, piętro lasów iglastych, piętro krzewów, piętro górskich łąk i piętro śnieżne. W wyższych partiach Himalajów mieszkają Szerpowie trudniący się uprawą ziemi, hodowlą zwierząt oraz obsługą himalaistów i turystów.

Najwyższe szczyty według kontynentów

Szczyt	Wys. m n.p.m.	Góry	Kontynent	Kraj
Mount Everest	8850	Himalaje	Azja	Nepal/Chiny
K2	8611	Karakorum	Azja	Kaszmir
Aconcagua	6960	Andy	Ameryka Pd.	Argentyna
McKinley	6194	Kordyliery	Ameryka Pn.	USA
Kibo	5895	Kilimandżaro	Afryka	Tanzania
Puncak Jaya	5029	Śnieżne	Australia	Indonezja
Vinson	4897	Ellswortha	Antarktyda	—
Mont Blanc	4807	Alpy	Europa	Francja/Włochy

Mount Everest najwyższy szczyt świata

Jaki służą jako siła pociągowa dla Szerpów.